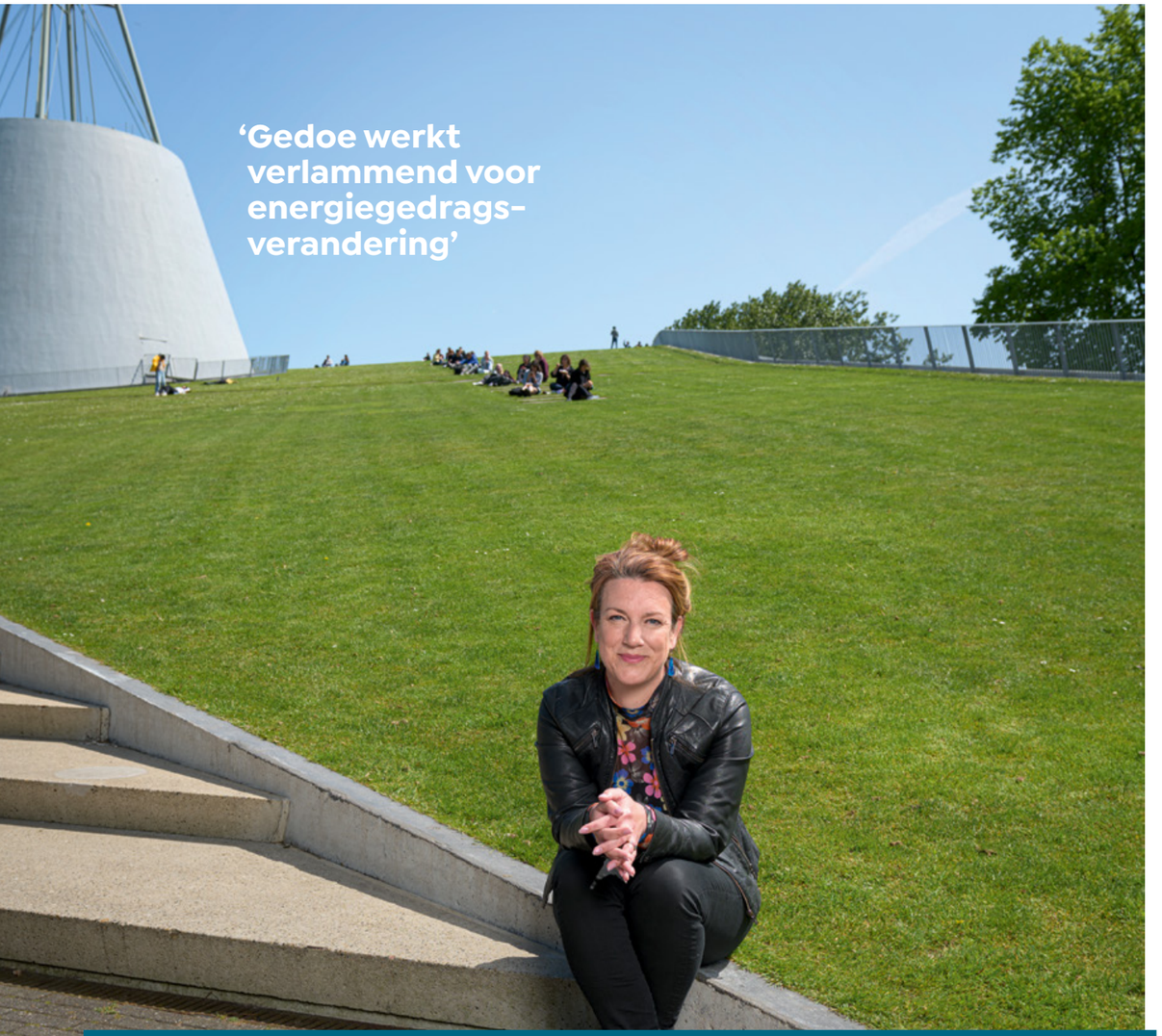
BETREFT
Gewoontegedrag doorbreken

ZIE OOK:
De Vries' mini-college via de Universiteit van Nederland: bit.ly/gerdien-college

‘Gedoe werkt verlammend voor energiegedrags-verandering’

Mensen in energiezaken

Gerdien de Vries

Is klimaatpsycholoog en universitair hoofddocent aan de TU Delft
Wat onderzoekt gedrag van mensen bij klimaatgerelateerde vraagstukken, zoals de energietransitie

“Sociale wetenschappers zoals ik willen weten wat mensen drijft of juist afremt. Bij de TU Delft kunnen we dankzij de verschillende expertises kijken naar het hele plaatje van energiegedragsverandering. En dat is belangrijk, want naast het technologische aspect spelen ook sociale, financiële en bestuurskundige factoren er een belangrijke rol bij.
Neem het feit dat flexibel energieverbruik ook voor kleinverbruikers ‘het nieuwe normaal’ moet worden. Dat is een uitdaging. Mensen zijn gewend, en ook verwend, dat er altijd elektriciteit is en dat ze niet over hun verbruik hoeven na te denken. Maak het gewenste energiegedrag daarom zo makkelijk en aantrekkelijk mogelijk. Het moet mensen direct duidelijk zijn wat het nieuwe gedrag oplevert, en wat ze daarvoor precies moeten doen of laten. Voorkom gedoe, dat werkt verlammend.
De meest effectieve manier om gedrag te veranderen is het inzetten van verschillende instrumentaria. De ene mens is immers sterk gemotiveerd door een duurzaam leven, een ander is gevoelig voor een financiële prikkel of een competitief element, en je hebt de innovators die het geweldig vinden om met technische snufjes hun huis zo smart mogelijk te maken. Daarnaast kan de sociale norm van grote invloed zijn: wat doet mijn buurman? Tot slot wil ik de wet- en regelgeving niet onbenoemd laten. Veel van onze gewoontes zijn ook gewoon veranderd door wetgeving.”

TEKST Margot Derksen **FOTOGRAFIE** Maarten Noordijk

Netbeheer Nederland

Inhoudsopgave

p.4
Gas geven met groen gas

Groen gas groeit, maar nog niet genoeg. Om in 2030 de 2 miljard m^3 te halen die is afgesproken in het Klimaatakkoord, is een groei nodig van bijna tien keer het huidige niveau. Wat betekent meer groen gas in de netbeheerderspraktijk van alledag?

p.12
Ontdek je plekje

Om meer ruimte te maken in het stroomnet is vaak ook letterlijk ruimte nodig. In dichtbevolkt Nederland vergt de zoektocht naar geschikte vierkante meters een lange adem. Dat moet en kan sneller.

& verder

p.8 **Flex**
Bio-LNG installatie mijdt de stroomspits

p.10 **Ontleed**
De wereld achter 525 kV HVDC

p.15 **Pionieren**
Energiedamwanden als warmtewinners

p.16 **Spanningsveld**
Sturen met variabele nettarieven?

p.18 **Inzichten**
Onderzoeken en rapporten in de energiewereld

p.20 **Werk in uitvoering**
Verlichting in overvol Nijmeegs net

Op de cover

(SPEEL)RUIMTE GEZOCHT
Het ‘waarom’ van Nederlands (extra) klimaatmaatregelen is klip en klaar: ons land verder verduurzamen en een minimaal 55% lagere CO_2-uitstoot in 2030. Dat vraagt om een ingrijpende kanteling van ons energiesysteem, met gevolgen die zó verstrekkend zijn voor de infrastructuur dat we verder moeten denken dan kabels en leidingen alleen. De netbeheerders zoeken dus niet alleen naar fysieke ruimte (zie pagina 12), maar ook naar speelruimte, om vraag en aanbod te matchen: ook ons energiegedrag moet veranderen. Wordt dat wennen? Zeker. Maar als het de Nederlandse huishoudens en met name bedrijven (zie pagina 8) lukt om hun energieverbruik beter af te stemmen op de pieken en dalen in de (duurzame) energieproductie, dan maakt dat een wereld van verschil. En niet alleen voor de wereld van netbeheer, maar ook voor dat kleine blauwe stipje in het heelal.

Colofon

NetNL is het magazine van Netbeheer Nederland, de brancheorganisatie van alle elektriciteit- en gasnetbeheerders. Een online versie van het blad is te vinden op netbeheernederland.nl en op Twitter @netbeheerNL

Hoofdredactie Annelies van Geest, Theo Scholte, Debby Dröge
Aan dit nummer werkten verder mee Margot Derksen, Ron Elkerbout, Marieke Enter
Fotografie & illustraties Maarten Noordijk, Carel Kramer
Artdirection & ontwerp potatoPixels
Bladconcept & realisatie LIEN+MIEN Communicatie
Druk Zwaan Printmedia
Redactiegegevens secretariaat@netbeheernederland.nl

Abonnement NetNL
Scan de QR-code en ontvang NetNL drie keer per jaar kosteloos in de brievenbus.